

Vergaderjaar 2017–2018

32 011

Tabaksbeleid

Nr. 64

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 mei 2018

Met deze brief wil ik uw Kamer informeren over het onderzoek van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (hierna: RIVM) naar nieuwsoortige tabaksproducten die worden verhit en mijn reactie daarop. Dit betreft een onderzoek van het RIVM waarbij eigen metingen zijn verricht. De resultaten zijn opgenomen in bijgevoegde informatiebrochure *Nieuwsoortige tabaksproducten die worden verhit (bijlage)*¹. Hiermee kom ik de toezegging hierover aan uw Kamer na.²

Nieuwsoortige tabaksproducten zijn gedefinieerd in de tabaksproductenrichtlijn 2014/40/EU (TPD). Het gaat om tabaksproducten die niet onder één van de volgende categorieën vallen: sigaret, shagtabak, pijptabak, waterpijptabak, sigaar, cigarillo, pruimtabak, snuiftabak, tabak voor oraal gebruik, en die na 19 mei 2014 in de handel zijn gebracht. Het verhitten, in plaats van verbranden, van speciaal daarvoor ontwikkelde tabak is een nieuwe manier om tabak te gebruiken. Een voorbeeld daarvan is de HEETS tabaksstick, die met het speciaal daarvoor ontworpen en los te verkrijgen verhittingsapparaat IQOS, wordt verhit. Deze tabaksstick is vooralsnog het enige nieuwsoortige tabaksproduct dat in Nederland in de handel is gebracht. Het verhittingsapparaat zelf, waarin geen tabak is verwerkt, valt niet onder de definitie van een nieuwsoortig tabaksproduct.

Onderzoek RIVM

Uit het onderzoek van het RIVM blijkt dat in de emissies van de tabaksstick, die verhit wordt met het daarvoor bedoelde apparaat, schadelijke stoffen aanwezig zijn. De emissies worden geïnhaleerd bij het gebruik van de tabaksstick. Het gebruik is dan ook schadelijk voor de gezondheid. Op dit moment kan nog niet worden vastgesteld wat de schadelijke gezond-

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Kamerbrief van 10 februari 2017, Kamerstuk 32 011, nr. 57

heidseffecten op korte en lange termijn precies zijn. Veel tabakgerelateerde ziekten ontstaan pas na langere tijd.

Wel is duidelijk dat emissies van de tabakssticks onder meer nicotine, kankerverwekkende stoffen en andere stoffen bevatten. Doordat er nicotine vrijkomt, is de tabaksstick ook een verslavend product. De hoeveelheid van een aantal gemeten schadelijke stoffen in de emissies van de tabaksstick is lager dan in sigarettenrook, maar dat betekent niet dat het gezondheidsrisico net zo veel lager is.

Het verband tussen de hoeveelheid van een stof en de schadelijke effecten is voor elke stof anders. Kankerverwekkende stoffen kunnen bijvoorbeeld ook kanker veroorzaken in lagere hoeveelheden. Ook zijn sommige stoffen wel in grotere hoeveelheden aanwezig dan in sigarettenrook. Daarnaast zijn niet alle stoffen in de emissies gemeten waardoor het onderzoek beperkte informatie levert over mogelijke risico's. Verder is duidelijk dat stoffen die vrijkomen bij het gebruik van tabakssticks effecten kunnen veroorzaken op de luchtwegen. Ze kunnen bijvoorbeeld de longcellen irriteren of beschadigen. De stoffen kunnen schadelijk zijn voor de gezondheid van zowel de gebruiker als de omstanders.

Naast de tabaksstick en het daarvoor ontwikkelde verhittingsapparaat zijn er ook andere apparaten, ook wel vaporizers genoemd, in Nederland in de handel gebracht waarmee kruidenmengsels en losse tabak, zoals shag, kunnen worden verhit. De hoeveelheid nicotine die bij het verhitten van tabak vrijkomt verschilt tussen apparaten. Bij sommige apparaten komt er nauwelijks nicotine vrij. Het RIVM geeft aan dat deze producten niet minder schadelijk zijn, maar een roker zal er minder snel zijn nicotinebehoefte mee bevredigen.

Regulering

In Nederland gelden voor tabaksproducten en nieuwsoortige tabaksproducten reeds verpakkingseisen, producteisen, rapportageverplichtingen, de leeftijdgrens en het reclameverbod. Zoals eerder aan uw Kamer gecommuniceerd kan het in de handel brengen van nieuwsoortige tabaksproducten waarbij wordt voldaan aan de in de TPD gestelde eisen, niet worden geweigerd³. Het uitgangspunt van de TPD is dat producten die aan de voorschriften van de TPD voldoen in de hele EU in de handel mogen worden gebracht (artikel 24, eerste lid, TPD).

Voor apparaten die nieuwsoortige tabaksproducten verhitten gelden voornoemde eisen, zoals verpakkingseisen, de leeftijdgrens en het reclameverbod, nu niet. De TPD staat er echter niet aan in de weg dat Nederland verder reguleert. Daarvoor is een wijziging van de Tabaks- en rookwarenwet nodig.

Vanwege de schadelijkheid en verslavendheid van tabak die wordt verhit, ben ik voornemens om nadere regels te stellen aan de verhittingsapparaten en benodigde accessoires die gebruikt kunnen worden voor het verhitten van tabak. Deze apparaten en accessoires zijn geen normale producten en passen niet in het tabaksontmoedigingsbeleid. Bij de elektronische sigaret is indertijd een soortgelijke aanpak gekozen.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
P. Blokhuis

³ Kamerbrief van 19 januari 2018, Kamerstuk 34 470, nr. 15.